

“Zemlika nāk...” ar dubultkoncertu februārī Durbē

Gaidot astoto mūzikas, mākslas un vietējās ražas festivālu “Zemlika”, arī 2018. gada laikā Durbē iecerēti vairāki kultūras notikumi “Zemlika nāk...” zīmē. Pirmais no tiem jau drīz. 24. februārī Durbes kultūras namā savu pirmo un vienīgo koncertu Baltijas valstīs sniegs bosniešu izcelsmes akordeona virtuozs un komponists Mario Batkovičs (*Mario Batkovic*) no Šveices. Koncertu kuplinās pašmāju mūziķu Staņislava Judina un Asnates Rancānes dueta priekšnesums.

“Es brīvprātīgi esmu izvēlējis ceļu, kurš manu mūziku sagaida ar vislielāko pretestību,” savu oficiālo biogrāfiju iesāk Mario Batkovičs. Viņš šķiet apņēmības pilns jo dienas, jo no jauna pārbīdīt cilvēka un instrumenta spēju robežas. Tieši akordeons ir izrādījies īstais palīgs, ar kuru apmierināt savu izziņas kāri un vēlmi izpausties. Citiem vārdiem, tas sniedz to brīvību, kura mūziķa dzīvē ilgu laiku tikusi ierobežota dažādu fizisku, sociālu, kultūras un politisko apstākļu dēļ.

Ja grūti būtu iebilst publicitātes labad ik pa laikam izskanējušiem M. Batkoviča salīdzinājumiem ar Nilu Frāmu (*Nils Frahm*) vai Filipu Glāsu (*Philip Glass*), tā norādot uz pagājušā gadsimta otrās puses minimālismam raksturīgajiem rokraksta triepieniem arī viņa kompozīcijā, gluži fiziskās attiecības ar savu instrumentu ik pa laikam mudina atcerēties, piemēram, par saksofonistu Kolinu Stetsonu (*Colin Stetson*). Pārsteidzošais tonālais diapazons, variācijas ar dinamiku, instrumentam neraksturīgas tembrālās maiņas – tas viss ir saklausāms šogad klajā nākušajā, “Portishead” dzinējspēka Džefa Berova (*Geoff Barrow*) producētajā albumā. Tiesa, pavisam citāda kļūst pieredze Batkoviča mūzikā klātesot.

Staņislavs Judins jeb Stasis plašāk zināms kā džeza un improvizētās mūzikas kontrabasists, kurš bieži piedalās dažādos eksperimentālās mūzikas projektos. Asnate, savukārt, ir etniskās mūzikas pētniece, multi-instrumentāliste un fetivālā “Zemlika” 2016. gadā jau iepazītās tautas mūzikas grupas “Tautumeitas” vadītāja. Savienojot Staņislava improvizācijas un kompozīcijas ar Asnates zināšanām par etnisko mūziku un folkloru, duets rada oriģinālmūziku ar tautas tekstiem un repertuāru papildina ar tautas melodiju apdarēm. Kopīgu eksperimentu laikā, izmantojot neparastu tehniku un improvizējot, abi mūziķi ir atraduši savu īpašo skanējumu un stilu, un rezultātā ir tapis albums ar nosaukumu “Op. 2”. Tajā dzirdamas gan latviešu tautasdziesmas, izpildītas dažādos dialektos, gan pa bulgāru, ukraiņu, lietuviešu un krievu tautasdziesmai. Tiesa, mūziķi vairās albumu dēvēt par folkloras ierakstu. Dziesmu neparasto aranžējumu un izpildījuma dēļ tās drīzāk esot piederīgas minimālisma mūzikas pasaulei.

Interesanti:

- Mario Batkoviča albumu respektablais žurnāls “Rolling Stone” ierindojis starp aizvadītā gada 20 labākajiem avangarda mūzikas ierakstiem.
- M. Batkovičs regulāri sniedz izpārdotus koncertus ievērojamākajās Eiropas koncertzālēs un festivālos, tostarp un pavisam nesen – Elbas filharmonijā Hamburgā.
- S. Judina un A. Rancānes ierakstu atzinīgi vērtē ne tikai klausītāji, bet arī kritiķi un profesionāļi – komponists Andris Dzenītis tam dod

maksimālo vērtējumu, žurnāla "Rīgas Laiks" apskatnieks Ilmārs Šlāpins raksta, ka "šajā mūzikā iekodēts tik daudz tuva un arī bezapziņā saprotama – folkloras, džeza, klasikas, mūsdienīgas eksperimentālās elektronikas motīvu –, tāds albums, par kuru domājot pazūd vēlēšanās klasificēt un analizēt".

Svarīgi:

Koncerta rīkotāji arī uz šo koncertu Durbes un novada iedzīvotājiem piedāvā iegādāties biļetes par īpašu cenu – **6.00 EUR**. Par biļešu pieejamību **līdz 22. februārim** interesēties Durbes kultūras namā pie tā vadītājas Dairas Veilandes – 29360509 vai daira@durbe.lv.